

ת"ד 122/04/13 - מדינת ישראל נגד ישראל ויינגרטן

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים
ת"ד 122-04-13 מדינת ישראל נ' ויינגרטן

בפני כב' השופט אברהם טננבוים
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ישראל ויינגרטן

הנאשמים

גזר דין

לפנינו מקרה שבו לצערנו כל החלטה שייתן בית המשפט לא יכולה להיות טובה. בכל דרך שיפעל בה בית המשפט ישנה תחושה של אי-נוחות, ושל מחשבה כי יכלה להיות דרך פעולה טובה יותר, אך לצערי אין כזו. זהו אחד מאותם מקרים של 'אוי לי מיצרי ואוי לי מיוצרי' שבו מודע בית המשפט למגבלותיו ולכך שישנם מצבים בהם אין לו פתרון מניח את הדעת, אך בית המשפט מחויב לפעול, והוא עושה את שביכולתו בנסיבות העניין.

ונסביר בקצרה. לפנינו תאונת דרכים בה עבר הנאשם באור אדום בהיותו נהג אמבולנס לעת לילה. על פי העובדות, הנאשם קיבל קריאה להגיע למקום כלשהו במהירות, הסיט מבטו למטה כדי להפעיל את ההתראה (אורות וסירנה) ותוך כדי כך עבר באור אדום ופגע ברכבו של הנפגע מר ברנר נדב (להלן: "הנפגע") שעבר באור ירוק. לכאורה תאונה 'שגרתית' אולם תוצאותיה קשות הן.

מצד אחד עמד לפני הנפגע ותיאר את השפעת התאונה עליו. השפעה שניתן לומר במילים פשוטות כי הרסה את חייו, ולכל הפחות עד עתה. הנפגע היה עד לאירוע פרקליט בפרקליטות המדינה, עמד להיות אב ועתידו היה לפניו. מאז התאונה לא רק שאיננו יכול לעבוד, אלא שאיננו יכול כמעט לשבת, הולך בקושי, מתנועע בכבדות עם מקל, ולמעשה מולטע במשככי כאבים. זאת משום שעקב התאונה נפגע באגן וסובל מפגיעה עצבית. וכלשונו "אני חי את החבלה החמורה יום ולילה. אין לי רגע בודד למרות כל משכי הכאבים והגוף והנפש אינם מסוגלים לשכוח את החבלה החמורה". גם למצבו הנוכחי הגיע הנאשם לאחר שעבר שיקום ארוך וקשה ולא ברור כלל אם ישתפר מצבו ועד כמה. אין לי אלא להביע את תקוותי/תפילתי כי מצבו ישתפר ויוכל לחזור ולתפקד בצורה סבירה, אולם בשלב זה מדובר בתפילה בלבד.

מו הצד השני עומד הנאשם. אין מדובר בעברייני תנועה או חלילה בעברייני פלילי. מדובר בבחור צעיר בן 25 שאין לו כל עבירת תנועה מאז קיבל את רישונו לפני שבע שנים, ואפילו לא עבירת חנייה. הנאשם הוא נהג אמבולנס במקצועו מאז

השתחרר מהצבא ועד היום, זוכה להערכה במגן דויד אדום כנהג/חובש יעיל ומסור הפועל לטובת הציבור במקצועו. גם מצבו האישי רחוק מלהיות קל. הנאשם הוא בן להורים גרושים שנפרדו בהיותו ילד. עקב חילוקי דעות בינו לבין אמו בנושאי דת עזב את בית אמו בגיל צעיר וגדל בפנימיות ובבית סבתו. שירת כחובש ואחראי מרפאה שירות מלא, ומאז שחרורו עובד במגן דוד אדום ומפרנס את עצמו ללא כל עזרה מאיש, ורק על עבודתו לחמו. כרגע הוא בקורס פראמדיקים ולמעשה מלבד עבודתו זו אין לו כל יכולת וכישורים להתפרנס בדרך אחרת. אם ייפסל, ייתכן גם כי יפוטרו מעבודתו במד"א לחלוטין.

לגבי עבירת הנאשם, הרי צריכים אנו לזכור כי מעבר באור אדום היא עבירת קנס בלבד שבה יכולים הנאשם/ת לשלם את הקנס ולהיפטר מכל עונש נוסף. אין מדובר כאן בעבירת רשלנות רבתי, ומהנסיבות ברור כי מדובר בטעות של הנאשם.

בקצרה, לטובתו של הנאשם עומדות שלוש נקודות. ראשית, מדובר ברכב ביטחון שיצא לקריאת חירום מתוך מטרה להציל חיי אדם. שנית, אין מדובר בעבירה חמורה של רשלנות. ושלישית, ואולי חשוב מכל, מדובר בנהג חף מכל עבירת תנועה שאין כל סיבה לומר עליו כי הוא נהג מסוכן.

לחובתו של הנאשם עומדת התוצאה הקשה של התאונה. בין שאר השיקולים ששוקל בית המשפט לעת ענישה קיים גם שיקול הנזק שנגרם לקורבן וכאן הנזק הוא קיצוני. המרחק בין תאונות קטלניות לתאונות שבהן המשטרה כלל לא מתערבת הוא לעיתים כחוט השערה. שניה פה ושניה שם, עשרים סנטימטר לכל כיוון ותוצאה יכולה להסתיים כקטלנית. אין חולק שהעונש המקובל על תאונה צריך להתחשב גם בתוצאה שנגרמה. וזאת למרות שהתוצאה יכולה להיות מקרית לחלוטין. כאן התוצאה קשה.

עמדת התביעה הייתה לעונש מאסר בפועל אולם קשה לי לקבל זאת. תאונות דרכים הן תוצאה של טעויות שיכולות לקרות לכל אחד ו/או אחת. איש איננו חסין לגמרי מטעויות. גם התובע/ת, גם הסנגור/ית, גם הנפגע/ים, וגם בית המשפט אינם יכולים לומר כי חפים הם מכל טעות נהיגה ומעולם לא שגו בנהיגתם. אין נהג/ת בארץ שלא יחטאו אלא שלעיתים לצערנו השגיאה נעשית במקום ובזמן המאוד הלא נכונים והתוצאה בהתאם. ועל השילוב של הטעות עם נסיבות אחרות אין שליטה לאיש.

ככלל אין מקום בדרך כלל בעבירות רשלנות מסוג זה להטיל מאסר בפועל. לא ברור שמאסר בפועל הוא עונש הולם מוסרית, ולא ברור כי הוא יעיל להרתעה מבחינה תועלתנית. לעיתים אין מנוס מלהטיל עונש מאסר למרות מגרעותיו הידועות אולם אין זה המקרה הנכון לפנינו.

שתי בקשות היו להגנה אך לא מצאתי אפשרות לקבלן. ראשית התבקשתי לפסול את הנאשם פסילה מסווגת כך שיוכל להמשיך לנהוג באמבולנס ולכל הפחות לכלכל את עצמו. אולם קשה לקבל כי דווקא ברכב שעליו גרם את התאונה ימשיך לנהוג. לכן אין מקום לכך. בדומה לכך לא מצאתי מקום להטיל עליו עונש של שירות לתועלת הציבור. עצם העבודה במגן דוד אדום היא מעין שירות לתועלת הציבור, ולהטיל עליו שירות כזה (אפילו במקום אחר) איננו מתאים

אשר למתחם הענישה הרי המתחם המקובל הוא פסילה שיכולה לנוע בין ששה חדשים לשלוש שנים, יחד עם קנס ותנאי.

אולם לפני הטלת העונש, רציתי להתייחס לשתי נקודות שהעלו הצדדים ובשתייהן לא יכלתי לקבל את עמדתם.

הנקודה הראשונה קשורה לטענת הנפגע כנגד הנאשם. הנפגע טען רבות באשר להתנהלות הנאשם בזמן התאונה עצמה ועל כך שהנאשם לא התייחס אליו כיאות לא בזמן התאונה ולא אחריה. אינני יכול לקבל זאת. במקרה שלפנינו מדובר בפגיעה שאפילו הרופאים התפלאו כיצד הצליח לעמוד על רגליו, וגם הנאשם לא יכול להסביר זאת (אך עובדה שעשה זאת). במקרה מעין זה, קשה להסתמך על זכרוננו של הנפגע. ניסיון בית משפט זה והניסיון המחקרי בכלל מעיד כי לעיתים רבות הנפגע איננו זוכר במדויק את שאירע בתאונה וזכרוננו מעורפל/פגוע. במיוחד כשמדובר בפגיעה קשה. אצלנו הראיות לא מראות תמיכה בטענת הנפגע. ישנן דווקא ראיות המעידות כי בקשו ממנו להתפנות, וכי התייחסו אליו כיאות (כולל הקלטה ועדים). סביר להניח שהנאשם לא ידע בעת האירוע כי מדובר בתאונה קשה, וכפי שאמרתי, אין ראיות להתנהגות לקויה מצדו.

באותה צורה קשה לי לקבל את הטענה על כך שהנאשם התעלם ממנו לאחר התאונה. נכון הוא שהנאשם לא פנה אליו אך פעמים רבות נאשמים חוששים להתקשר/לפנות לנפגעים מחשש שאלו יגיבו קשות כנגדם. ובכל מקרה, אין זו סיבה המופיעה בחוק המאפשרת החמרת ענישה.

הנקודה השנייה היא מהכיוון השני, והיא טענת ההגנה כנגד התביעה. ההגנה טענה בצורה ישירה וחד משמעית כי התביעה מבקשת עונש מאסר ובכלל עונש חמור בהרבה ממה שהיא מבקשת בדרך כלל, עקב היות הנפגע פרקליט מפרקליטות המדינה. אין דעתי כדעתה פשוט משום שמותב זה קיבל לאחרונה בקשות רבות (ולטעמי רבות מדי) מהתביעה לגזור עונשי מאסר על מגוון רב של מקרים בהם הנפגעים אינם פרקליטים ואין להם כל קשר לתביעה. בקצרה, התביעה החליטה להחמיר את מדיניותה ולכן היא טוענת למאסר בדרך של שיגרה בתיקים רבים ושונים. אשר לכן, גם טענה זו אינני יכול לקבל.

ולאחר כל אלו עלינו לסכם ולהחליט על העונש הראוי. זאת כאשר ברור מראש כי התביעה וההגנה חלוקות בדעותיהן באורח קיצוני. כל עונש שיוטל יידמה כקל מדי על ידי האחת וחמור מדי על ידי השנייה, אולם זהו טיבו של העולם.

לאחר ששקלתי את נסיבותיו האישיות של הנאשם, את נסיבות העבירה, את המדיניות והמתחם הנוהגים, ואת התוצאה הקשה של התאונה, ולאחר שהגעתי למסקנה כי כל תוצאה תהיה בעייתית,, אני דן את הנאשם כדלהלן:

א. פסילה בפועל של שנתיים ימים על כל רכב מנועי. הנאשם יפקיד רישונו תוך 60 יום מהיום. לא גזרתי על הנאשם מאסר תנאי משום שאין לי ספק כי הנאשם הוא נורמטיבי ולא ינהג כשרישונו פסול, אך והוא מוזהר כי העונש

המקובל על נהיגה בפסילה הוא מאסר בפועל.

ב. קנס בסך של 10,000 ₪ שישולם בארבעים תשלומים החל מיום 15.3.2014. לא יעמוד הנאשם בתשלום אחד תעמוד כל יתרת הקנס לתשלום מידי. אני ער לעובדה שהקנס גבוה מהמקובל בדרך כלל, אולם ענישה צריכה להיות בין השאר גם מכאיבה.

היות וממילא הנאשם יצטרך לחדש את רישיונו בתום התקופה, אינני רואה מקום להטלת רכיבי ענישה נוספים.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בירושלים. במידה ויוגש ערעור, מעכב ביצוע עד להחלטה סופית בערעור.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לתביעה, לסנגור עו"ד שוסהיים, וכן לנפגע לפי כתובתו: נדב ברנר, רח' רבי בנימין 7, בית הכרם.

ניתן בלשכתי היום, כ"ה שבט תשע"ד, 26 ינואר 2014, בהעדר הצדדים.